

Sygn. akt IV U 345/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący: SSR Maja Snopeczyńska

Protokolant : Karolina Nowicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 stycznia 2018 roku w Ś.

odwołania **K. B.**

od decyzji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) we W.

w sprawie (...) -PT. (...) / (...) z dnia 18.09.2017 roku

o zasiłek macierzyński

zmienia zaskarżoną decyzję Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) we W. w sprawie (...) znak: (...) -PT. (...) / (...) z dnia 18.09.2017 roku w ten sposób, iż przyznaje powodowi K. B. prawo do zasiłku macierzyńskiego od dnia 18 listopada 2017 roku.

UZASADNIENIE

K. B. wniósł odwołanie od decyzji KRUS Oddział (...) we W. z dnia 18 września 2017r. odmawiającej mu prawa do zasiłku macierzyńskiego. W uzasadnieniu podniósł, że jest rolnikiem, a żona pracuje jako pielęgniarzka; po urodzeniu syna żona skróciła urlop macierzyński i pozostały urlop wykorzystać miał powód, jednak odmówiono mu tego z uwagi na konflikt ubezpieczeń ZUS-KRUS.

W odpowiedzi na pozew pozwana KRUS Oddział (...) we W. wniosła o oddalenie odwołania w całości. W uzasadnieniu podniosła, że zgodnie z obowiązującymi przepisami ojcu przysługuje zasiłek macierzyński w przypadku skrócenia okresu pobierania zasiłku macierzyńskiego przez matkę dziecka, jednak matka musi pobierać świadczenie przysługujące na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, a nie urlop macierzyński na podstawie przepisów Kodeksu pracy, zaś z akt sprawy wynika, że matka dziecka nie polega ubezpieczeniu społecznemu rolników tym samym nie jest możliwe dokonanie cesji zasiłku macierzyńskiego ojcu dziecka z uwagi na występujące różne systemy ubezpieczeń.

W toku postępowania Sąd ustalił

następujący stan faktyczny :

Powód prowadzi gospodarstwo rolne i z tego tytułu podlega ubezpieczeniu społecznemu.

W dniu (...) powodowi urodził się syn A. B.. Matka dziecka – M. B. – z racji podlegania ubezpieczeniu społecznemu w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych po porodzie przebywała na urlopie macierzyńskim i pobierała zasiłek macierzyński.

Powód złożył wniosek o przyznanie mu zasiłku macierzyńskiego z uwagi na skrócenie urlopu macierzyńskiego przez matkę dziecka.

DOWÓD: akta KRUS – w zał.

Matka dziecka skróciła okres pobierania zasiłku macierzyńskiego.

BEZSPORNE, ponadto wynikające z pisma (...) Sp. z o.o. k. 6

Decyzją z dnia 18 września 2017 r. KRUS Oddział (...) we W. odmówił powodowi prawa do zasiłku macierzyńskiego, ponieważ przez „okres pobierania zasiłku macierzyńskiego wykorzystany przez matkę dziecka” należy rozumieć świadczenie przysługujące na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, zaś z akt sprawy wynika, że matka dziecka nie polega ubezpieczeniu społecznemu rolników i nie miała przyznanego prawa do zasiłku macierzyńskiego z ubezpieczenia społecznego rolników, lecz prawo do urlopu macierzyńskiego na podstawie przepisów Kodeksu pracy.

DOWÓD: decyzja KRUS w aktach ubezpieczonego - w zał.

W tak ustalonym stanie faktycznym

Sąd zważył:

Odwołanie uznać należy za zasadne.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż stan faktyczny w sprawie był pomiędzy stronami bezsporny, a ponadto wynikał ze zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności akt KRUS. Spor pomiędzy stronami dotyczył interpretacji art. 35a ust.2 ustawy z dnia 20.12.1990r o ubezpieczeniu społecznym rolników – zwaną dalej ustawą (t.j. Dz.U 2016/277).

Zgodnie z art. 35a ust.2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonemu- ojcu dziecka w przypadku:

- 1) skrócenia okresu pobierania zasiłku macierzyńskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
- 2) śmierci matki dziecka;
- 3) porzucenia dziecka przez matkę.

Wykładnia cytowanego przepisu wskazuje na istnienie dwóch przesłanek uzyskania przez ojca dziecka prawa do zasiłku macierzyńskiego – pierwsza – ojciec dziecka musi być osobą ubezpieczoną w KRUS i druga – matka dziecka zrezygnowała z pobierania zasiłku macierzyńskiego po wykorzystaniu co najmniej 14 tygodni. W niniejszej sprawie obie te przesłanki zostały spełnione. Powód – ojciec dziecka - jest osobą ubezpieczoną w KRUS, zaś matce dziecka przysługiwał zasiłek macierzyński i skróciła okres jego pobierania. Okoliczności te nie były kwestionowane przez KRUS, a ponadto wynikają ze zgromadzonego materiału dowodowego. Podkreślenia wymaga, że w ustawie jedynie w stosunku do ojca dziecka wskazano, że musi być osobą ubezpieczoną (a więc podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników), zaś z żadnego przepisu nie wynika, że matka dziecka także musi być osobą podlegającą ubezpieczeniu społecznemu rolników. Matka dziecka musi posiadać prawo do zasiłku macierzyńskiego, zaś na jakiej podstawie otrzymuje ten zasiłek nie jest istotne. W niniejszej sprawie matka dziecka – M. B. – podlega ubezpieczeniu społecznemu w ZUS i tym samym na podstawie art. 29 ustawy z 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2017 roku, poz. 1368) otrzymywała zasiłek macierzyński. Gdyby ustawodawca wymagał, aby obydwój rodzice byli osobami objętymi ubezpieczeniem społecznym rolników, to powołany przepis określałby nie tylko ojca dziecka jako ubezpieczonego, lecz takie określenie

dotyczyłoby matki dziecka. Tak więc skoro matka dziecka pobierała zasiłek macierzyński, skróciła okres jego pobierania i powód - ojciec dziecka jest sobą ubezpieczoną w KRUS, to powodowi przysługuje zasiłek macierzyński wskazany w tym przepisie.

Ponadto nie można tracić z pola widzenia celu wprowadzenia nowelizacji ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników przeprowadzonej ustawą z 24 lipca 2015 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015, poz. 1217), która dodała art. 35a – a było nim zrównanie praw w zakresie świadczeń rodzinnych osób objętych różnymi tytułami ubezpieczeń społecznych. W uzasadnieniu projektu ustawy wprowadzającej powołane zmiany można przeczytać, że „kolejnym krokiem w polityce rodzinnej jest wsparcie tych rodziców, którzy dotychczas ze świadczeń rodzicielskich skorzystać nie mogli” oraz, że nowelizacja wprowadza „regulację umożliwiającą skorzystanie z urlopów (zasiłków) macierzyńskich wszystkim rodzicom, którzy takiej możliwości do tej pory nie mieli. Dotyczy to rodziców bezrobotnych, wykonujących prace na umowach o dzieło, studentów i rolników”. Tym samym skoro wprowadzona zmiana miała wyrównać prawa osób objętych różnymi ubezpieczeniami społecznymi, to nie można uznać, że inne prawa przysługują rodzicom w przypadku, kiedy zarówno matka jak i ojciec podlegają ubezpieczeniu społecznemu w tym samym systemie (w ramach KRUS lub ZUS), a inne kiedy jedno z rodziców objęte jest ubezpieczeniem w ZUS a drugie w KRUS. Na marginesie zauważyć należy, że rodzice dziecka nie mogą dowolnie wybierać czy podlegają ubezpieczeniu w ZUS czy w KRUS, gdyż jest to uregulowane ustawowo i uwarunkowane sposobem zarobkowania.

Istotnym jest także, jak słusznie zauważył K. K. w artykule „Zdarzenia prawne warunkujące prawo do urlopu i zasiłku macierzyńskiego” ((...) 2016, nr 8; cyt. za L.), że „w komentarzach do przepisów ubezpieczeniowych podaje się, że prawo do zastępowania matki w korzystaniu z uprawnień związanych z rodzicielstwem nie jest prawem subsydiarnym, ale samoistnym uprawnionego w tym sensie, że nie stanowi dokończenia wypłacania zasiłku macierzyńskiego z tytułu ubezpieczenia matki, ale uprawniony zastępujący matkę musi posiadać własny tytuł do ubezpieczenia” (autor powołuje się na T. Lasocki, Zasada równości płci w dostępie do zasiłku macierzyńskiego, PiZS nr 6/2011 s. 10 i I. Jankowska, Pojęcia i konstrukcje prawne ubezpieczenia społecznego, Warszawa 2009, s. 370). Tym samym prawo powoda do zasiłku macierzyńskiego określonego w art. 35a ust. 2 ustawy jest jego prawem wynikającym z podlegania ubezpieczeniu w KRUS.

Kolejnym argumentem świadczącym o nieprawidłowo dokonanej przez KRUS wykładni cytowanego przepisu jest art. 2a ustawy z 13 października 1998r o systemie ubezpieczeń społecznych – zw. dalej ustawą systemową (t.j. Dz.U. z 2016r, poz. 963), który znajdzie zastosowanie w niniejszej sprawie związku z treścią art. 52 ust.1 Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych rolników. Art. 2a ustawy systemowej wprowadza zasadę równego traktowania wszystkich ubezpieczonych, a w szczególności równego traktowania w zakresie warunków objęcia systemem ubezpieczeń społecznych. Gdyby przychylić się do interpretacji art. 35a ustawy w sposób przedstawiony w zaskarżonej decyzji zasada równości zostałaby naruszona.

Wobec powyższego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc nałożyło zmienić zaskarżoną decyzję KRUS przyznając powodowi prawo do zasiłku macierzyńskiego od dnia 18 listopada 2017 roku.